

دستور العمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری

مصوب ۱۴۰۲/۰۲/۰۵ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۲۷۴۶ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۷

مرجع تصویب: قوه قضاییه

در اجرای ماده (۹) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی و به منظور رسیدگی تخصصی و تسریع در رفع اختلافات حوزه علمی و فناوری در دادگاه ها، اعم از نخستین و تجدید نظر و شوراها حل اختلاف، «دستور العمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری» به شرح مواد آتی است:

ماده ۱- معانی اصطلاحات به کار رفته در این دستور العمل به شرح زیر است:

الف - اشخاص دانش بنیان: شرکت ها و مؤسسات موضوع ماده (۱) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، مصوب ۱۳۸۹/۰۸/۰۵؛

ب - اشخاص فناور: واحد مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

پ - نخبه: افراد موضوع ماده (۲) «آیین نامه احراز استعدادهای برتر نخبگی مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی»؛^۱

ت - اختلاف: اختلافات حقوقی و کیفری در زمینه علمی و فناوری بین اشخاص بندهای پیشین با یکدیگر یا با دیگر اشخاص حقیقی و حقوقی مانند اختلافات در مورد فروش، انتقال، مالکیت، مشارکت، سرمایه گذاری، بهره برداری از امتیازات، اختلاف بین شرکا و سهامداران، اختلاف بین شرکت ها با کارکنان، کارگزاری و مشاوران مالی، حقوقی و فنی خود در زمینه فناوری و در فرایندهای تجاری سازی؛

ث - داوری: حل و فصل اختلاف از طریق داور مرضی الطرفین به موجب قرارداد یا تصمیم دادگاه به درخواست طرفین.

ماده ۲- در کلیه مراکز استان به تشخیص رییس کل دادگستری استان حداقل یکی از شعب دادگاه های نخستین، تجدیدنظر و شورای حل اختلاف جهت رسیدگی به اختلاف، اختصاص می یابد. در دیگر حوزه های قضایی با توجه به وضعیت استقرار شرکت ها

۱- ماده ۲ آیین نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی مصوب ۱۳۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی : « تعریف نخبه و استعداد برتر ۲-۱- «نخبه» به استناد ماده ۴ اساسنامه بنیاد به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می شود که اثرگذاری وی در تولید و گسترش علم و هنر و فناوری و فرهنگ سازی و مدیریت کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید و گسترش دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و اعتلای جامعه انسانی کشور گردد.

۲-۲- «استعداد برتر» به فردی اطلاق می شود که به صورت بالقوه نخبه بوده ولی هنوز زمینه های لازم برای شناسایی کامل و یا بروز استعدادهای ویژه او فراهم نشده است.

تبصره ۱- تعاریف فوق شامل استعدادهای برتر و نخبگان بخشهای مختلف از قبیل علمی و فناوری، آموزشی، فرهنگی، اجتماعی، هنری و مدیریتی می باشد.
تبصره ۲- تعریف و شرایط احراز نابنگی و نحوه حمایت از نوابغ توسط بنیاد پیشنهاد و پس از تصویب هیئت امنا به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می رسد.

تبصره ۳- استعداد برتر و نخبگی یک فرایند پویا است و می بایست تداوم شرایط در دوره های زمانی مشخص در احراز نخبگی معیار قرار گیرد. «

و اشخاص موضوع این دستور العمل و میزان اختلاف آن‌ها، با پیشنهاد رییس حوزه قضایی و تأیید رییس کل دادگستری استان یکی از شعب دادگاه‌های نخستین و شورای حل اختلاف برای رسیدگی به اختلافات موضوع این دستور العمل تعیین می‌شود.

تبصره - تشکیل شعب تخصصی مانع از ارجاع دیگر دعاوی به آن شعب متناسب با میزان ارجاعات موضوع این دستور العمل نخواهد بود.

ماده ۳- قضات، اعضای شعب تخصصی دادگاه‌ها و حداقل یکی از اعضای شعب تخصصی شورای حل اختلاف حتی المقدور از بین افراد آشنا به فعالیت‌های علمی و فناوری تعیین می‌شود.

ماده ۴- مقام قضایی می‌تواند با توافق طرفین پرونده را با رعایت قانون در اجرای دستور العمل ساماندهی حل و فصل اختلاف از طریق داوری و ایجاد و توسعه نهادهای داوری مورخ ۱۳/ ۱۱/ ۱۴۰۰ رییس قوه قضاییه به داوری یا به منظور حصول سازش بین طرفین به شورای حل اختلاف ارجاع کند.

ماده ۵- به منظور کاهش اختلافات موضوع این دستور العمل، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نسبت به ارائه و ترویج قراردادهای یکسان سازی شده در زمینه علم و فناوری اقدام می‌نماید.

ماده ۶- معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی قوه قضاییه ظرف سه ماه از تصویب این دستور العمل، با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و مرکز توسعه حل اختلاف، آموزش‌های لازم را به قضات و کارکنان شعب تخصصی ارائه می‌دهد.

ماده ۷- مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستور العمل، امکان ثبت دعاوی و ارجاع آن به شعب تخصصی را در سامانه‌های قضایی فراهم می‌نماید.

ماده ۸- دیگر مقررات مربوط مطابق «آیین نامه شیوه تشکیل شعب تخصصی مراجع قضایی مصوب ۲۸/ ۲/ ۱۳۹۸ رییس قوه قضاییه» خواهد بود.

این دستور العمل مشتمل بر ۸ ماده و یک تبصره در تاریخ ۵/ ۲/ ۱۴۰۲ به تصویب رییس قوه قضاییه رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراست.